

Green Mind

Міжнародний форум для сталого розвитку бізнесу

27-28 жовтня, 2015

# **Малий бізнес України у глобальному сталому розвитку**

Олена Маслюківська

К.е.н., доцент кафедри екології

Національний університет “Києво-могилянська академія”

# Визначення

- **Сталий розвиток бізнесу** – адаптація бізнес стратегій та діяльності, яка
  - задовольняє потреби підприємства та його зацікавлених осіб сьогодні,  
у той же час
  - захищаючи, підтримуючи і розвиваючи людські та природні ресурси, які потрібні будуть у майбутньому

# Роль малого бізнесу у досягненні цілей сталого розвитку

- 70-ий Саміт ООН зі сталого розвитку, 25-27 вересня 2015р., Нью Йорк
- Прийнято **всесвітні цілі сталого розвитку**
  - 17 цілей, як то викорінення бідності, голоду, доступ до освіти, безпечне управління ресурсами планети, тощо,
  - які людство планує досягати до 2030.
- Змінився погляд щодо шляху досягнення цих цілей
- Більше уваги звертається на громади і важлива роль приділяється місцевому економічному розвитку (МЕР)
- Малий і середній бізнес – основа МЕР

# Стратегії конкурентної боротьби за Майклом Портером

(<http://www.isc.hbs.edu>)

- **5 сил** конкурентного середовища
- **3 типи** стратегій конкурентної боротьби
- Конкурентоздатність залежить від:
  - Привабливості галузі для довготривалої прибутковості
  - Відносна конкурентна позиція всередині галузі

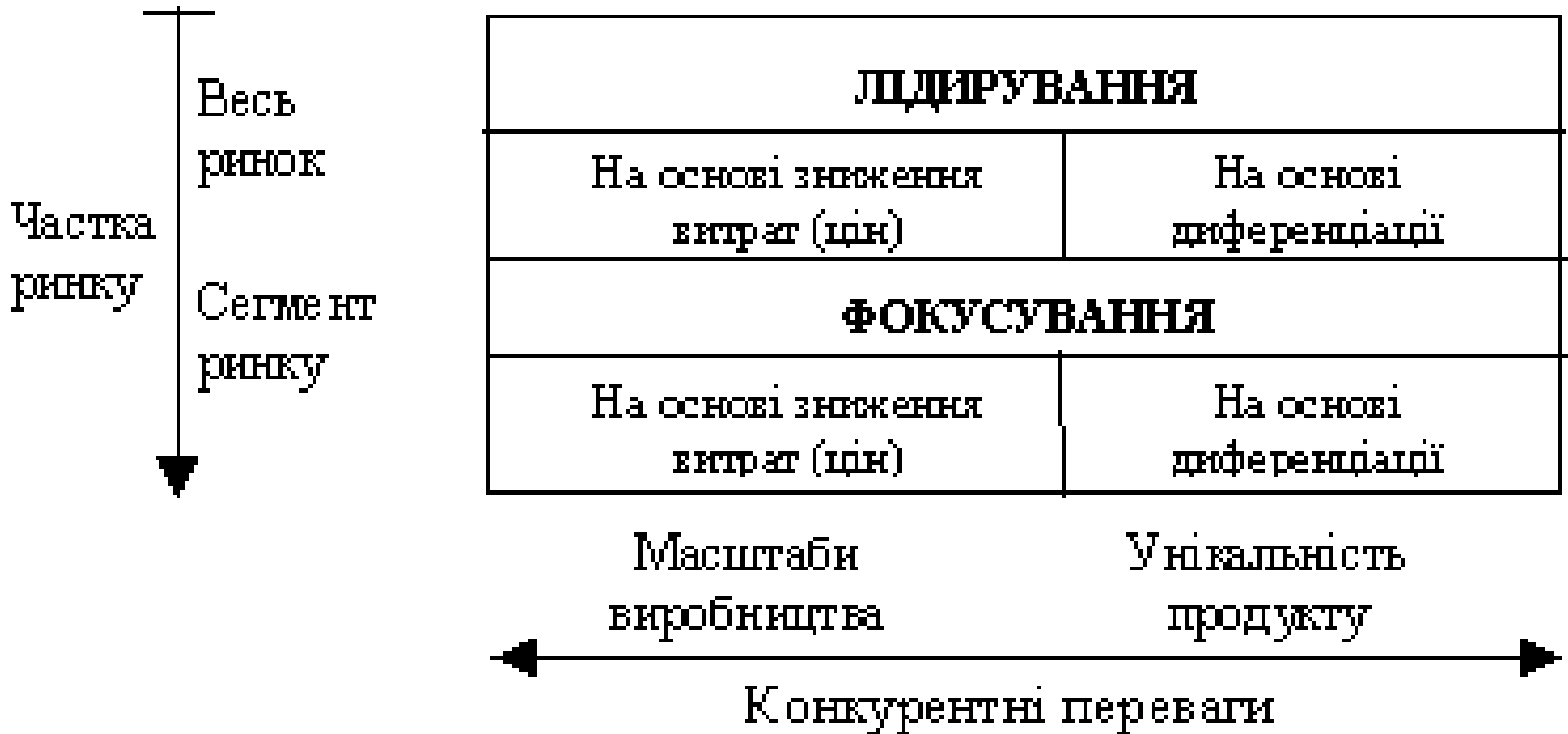
# П'ять сил конкурентного середовища (за М. Портером)



# Три типи стратегій конкурентної боротьби (за М. Портером)

- **Стратегія цінового лідерства (мінімізації затрат):** намагання знизити витрати, у тому числі за рахунок розширення виробництва (економія на масштабах);
- **Диференціація:** намагання досягти неповторності в якомусь аспекті, який видається важливим великій кількості споживачів;
- **Фокусування:** концентрація уваги на якомусь сегменті ринку і обслуговування його краще і ефективніше, ніж це роблять конкуренти.

# Стратегії конкурентної боротьби (за М. Портером)



# Вигоди від ведення бізнесу на засадах сталого розвитку

1. Мінімізація затрат
2. Диференціація
3. Дотримання законодавства
4. Керування ризиками
5. Керування конкурентами



# Диференціація

Три необхідні умови для вдалої диференціації продукту

1. Знайти і створити **бажання споживача платити** за громадські блага
2. Подолати **бар'єри поширення правдивої інформації** про відповідні характеристики продукту чи послуги
3. **Захистити себе від імітації** протягом часу, достатнього для отримання доходів на інвестицій

# Контекст, що сприяє малому бізнесу адаптувати принципи сталого розвитку

- Економічний
  - Скорочення виробництва великого бізнесу
  - Підтримка платоспроможними споживачами національного виробника
  - Явище краудфандінгу: фінансування бажаних ініціатив (у т.ч. бізнес) третіми особами
- Екологічний
  - Зростає сегмент споживачів, що орієнтований на:
    - Здоровий спосіб життя
    - Органічні продукти харчування
- Соціальний
  - Збільшується увага на допомозі тим, хто цього потребує (волонтерство, соціальна адаптація)
  - Зростає розуміння ролі громад та місцевого розвитку

# Український тренд

- Продукти органічного виробництва
  - Популяризація різними сторонами
- Екологічно безпечні засоби гігієни
  - Попит споживачів
- Відновні джерела енергії
  - Зростання вартості вуглеводневих енергоносіїв

# Вільні ніші

- Канцелярські товари для великих компаній та бюджетних установ
  - Друк на переробленому папері
  - Переробка паперу
  - Заміна картриджів
  - Пластик, що розкладається у природі
- Моніторинг параметрів навколишнього середовища
  - Особисті прилади
  - Онлайн послуги
- Консультаційні послуги з екологічного та відповідального маркетингу (*зелений офіс*)

# Перспективи у майбутньому

- Зростатиме попит на соціальну відповідальність та екологічну безпеку товарів та послуг
- Використання електронних засобів для ведення бізнесу
- Місцевий розвиток менш чутливий до глобальних економічних криз
- Зв'язки з громадою – конкурентна перевага: підтримка, репутація

# Обмежуючі фактори

Обмеження	Як подолати
Знання	<ul style="list-style-type: none"><li>• Навчання: онлайн курси, семінари</li><li>• Залучення практикантів</li><li>• Участь в асоціаціях</li></ul>
Доступ до фінансів	<ul style="list-style-type: none"><li>• Конкурси</li><li>• Пільгові кредити (для проектів енергоефективності)</li><li>• Краудфандінг</li></ul>

# Ресурси малого бізнесу

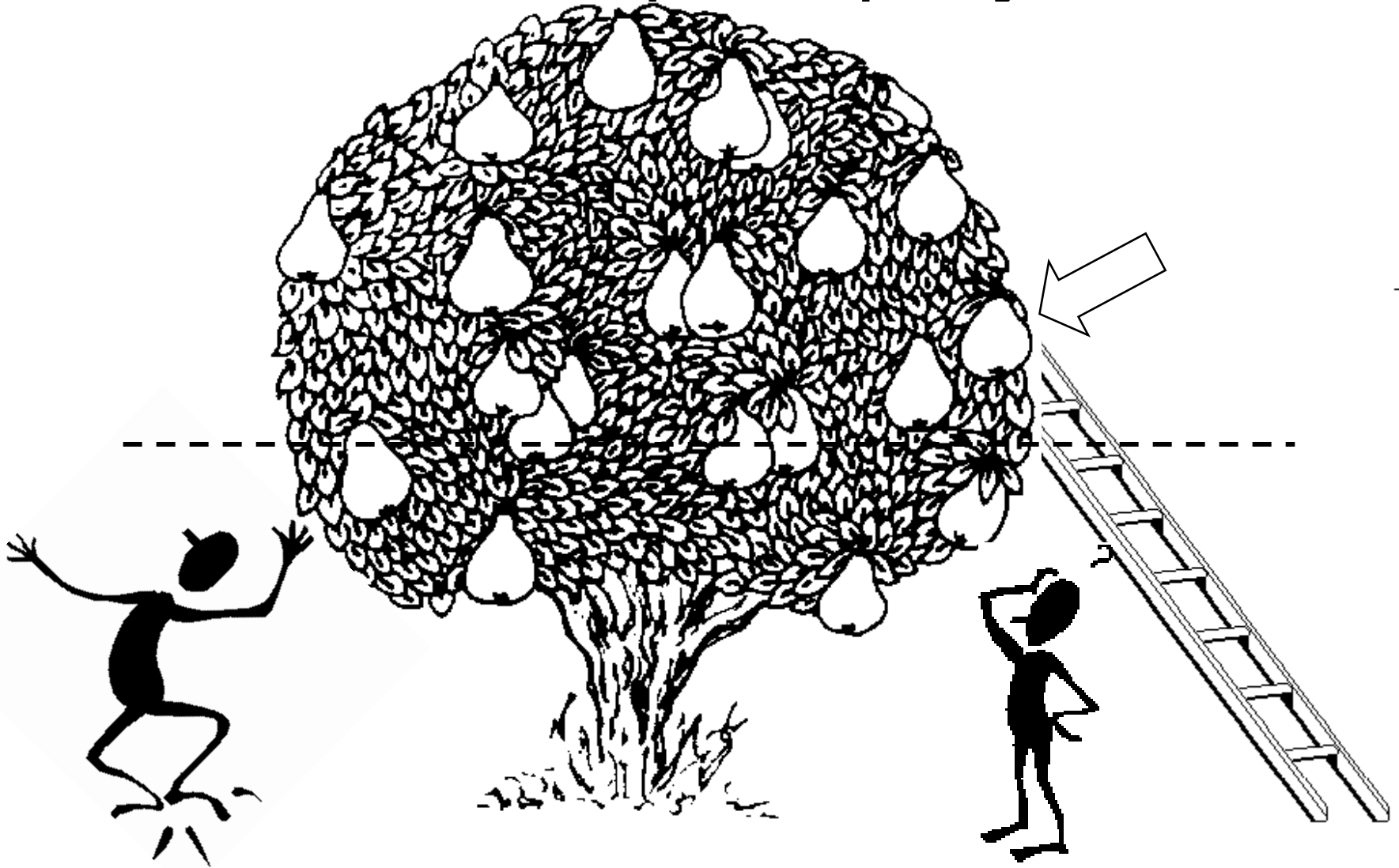
- Бізнес асоціації
- Торгівельні палати
- Бізнес ради при відповідних органах
- Консультанти
- Університети

# Що означає філософія сталого розвитку для бізнесу?

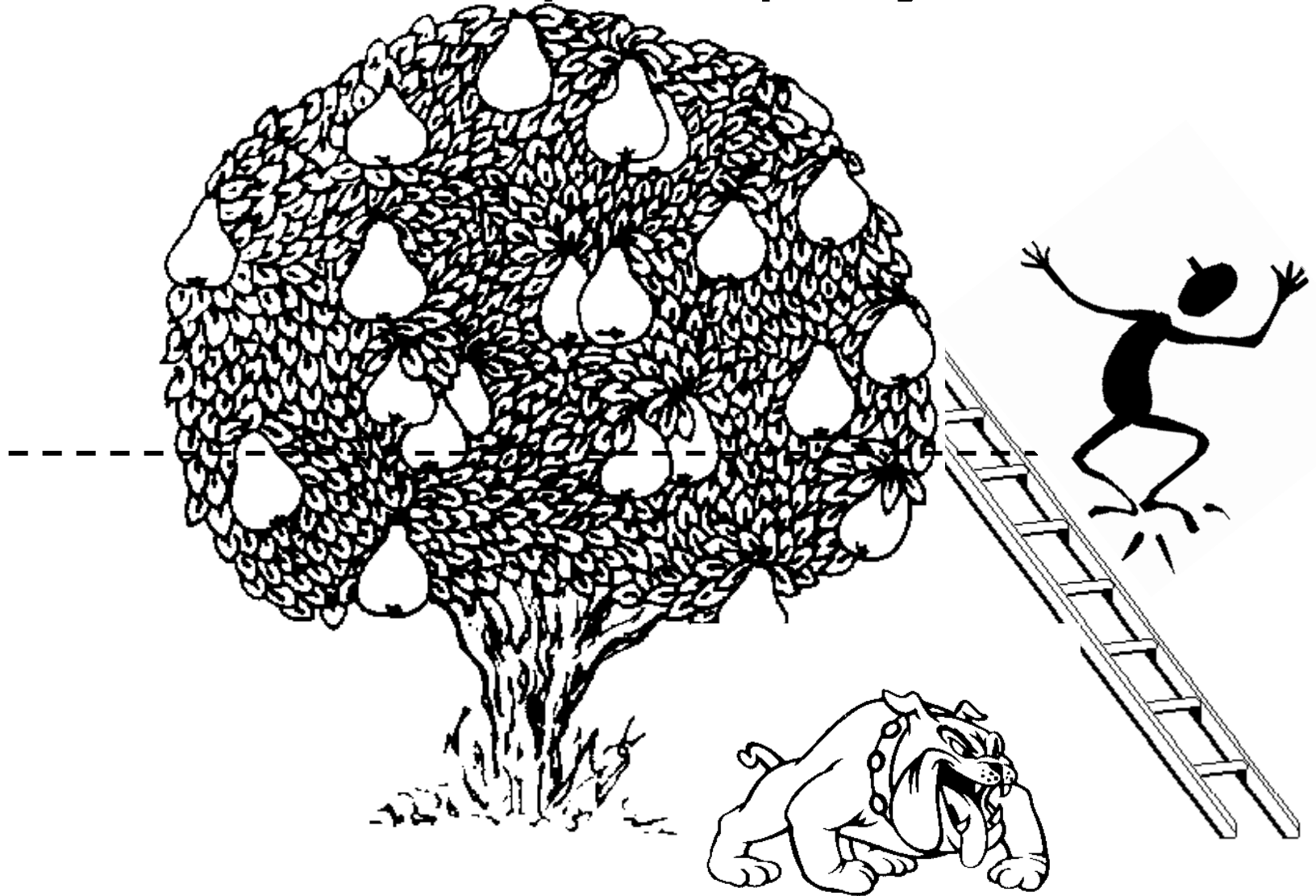
- Нова ера світосприйняття:  
***зростання vs. розвиток***  
– *Існують межі зростання та немає меж розвитку (Медоуз)*
- Нові обмежуючі фактори
- Нові загрози
- Нові можливості



# Дерево вигод від врахування екологічних факторів у бізнесі



# Дерево вигод від врахування екологічних факторів у бізнесі



# Дерево вигод від врахування екологічних факторів у бізнесі

